

Lezen: Psalm 23

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De herder is een niet zoveel meer voorkomende verschijning in Nederland. In de bijbel en in de tijd waarin de verhalen van de bijbel spelen, was een herder echter nog een veel voorkomend figuur.

In het kerkelijk taalveld hebben we de term 'pastoraat' aan het beeld van de herder ontleend. 'Pastor' is Latijn voor herder. Een predikant wordt ook wel een 'herder en leraar' genoemd.

Toch roepen de beelden van een herder en schapen mogelijk ook misverstanden en irritatie op. Het beeld van de herder wordt te romantisch voorgesteld. Denk maar aan het lied rond de Kerstdagen over 'de herdertjes lage bij nachte'. Het verkleinwoord 'herdertjes' maakt het romantischer, terwijl het vaak ruwe kerels waren die dit werk deden.

Het kan ook irritaties oproepen omdat wij als gemeente afgebeeld worden als schapen. Nu niet gelijk de meest intelligente dieren. We spreken weleens over een dom schaap.

Nu is dat absoluut niet de bedoeling van het bijbelse beeld van de herder. De Heer, onze God, is geen herdertje en ook zijn in het bijbels taalgebruik de mensen geen onmondige wezens. Nee, God heeft ons juist geschapen naar zijn beeld.

'De Heer is mijn herder' dat is een uiterst positief beeld van God. Dat kunnen we ook opmaken uit het vervolg: 'het ontbreekt mij aan niets.' Daar staat nogal wat. Zeggen wij dat David, de dichter van de psalm na? Ontbreekt het ons aan niets, of hebben we misschien toch zo onze wensen?

We lezen nog even verder. Hij laat mij rusten in groene weiden en voert mij naar vredig water. Over zo'n herder kunnen we toch alleen maar tevreden zijn? Hij geeft nieuwe kracht en leidt langs veilige paden tot eer van zijn naam. Nee, op deze manier ontbreekt het je inderdaad aan niets.

Maar als we dan nog even verder lezen dan gebeurt er iets wat we vaker tegenkomen in de psalmen. Er vindt een sterke perspectiefwisseling plaats. Het ene moment is alles nog koek en ei en is de dichter bijna euforistisch van vreugde en het andere moment zit de dichter diep in de put.

David heeft net beschreven dat het hem aan niets ontbreekt en nu schrijft hij dat zijn weg ook door een donker dal kan gaan. Begrijpen we hem nu niet goed, of klopt er iets niet?

Ik denk dat er van af hangt wat wij eronder verstaan dat het David aan niets ontbreekt. Davids leven is ook niet altijd over rozen gegaan. Hij kende ook vreselijke dieptepunten. Hij pleegde echtbreuk. Verloor zijn zoon. Moest vluchten voor zijn leven. En toch: het ontbreekt mij aan niets.

De trouwe zorg van de Herder overvleugelt alles wat lijkt op gebrek. In de hele psalm is niet één wanklank te horen. Het is een ware lofpsalm op Gods leiding in Davids leven. Ook wanneer het leven moeilijk is.

Ook wanneer alles donker wordt om hem heen. Hij vreest geen kwaad, want de Heer, de Herder is erbij. Dat is prachtig, broeders en zusters, als je zo in je geloof mag staan. Als je de Heer vertrouwt in je leven in voor- en tegenspoed.

Ik las een aardig verhaal over psalm 23 dat ik u niet wil onthouden:
Er waren eens twee vrienden. Ze gingen naar dezelfde school.
Toen ze volwassen geworden waren gingen ze allebei in een andere stad wonen.

De één werd predikant, de ander werd toneelspeler. Een zeer beroemde toneelspeler.
Alleen...helaas...hij vergat alles wat hij ooit over de Here Jezus gehoord had op school.

Vele jaren later toen de toneelspeler al oud geworden was boden zijn vrienden hem ter gelegenheid van zijn verjaardag een groot diner aan. Bij dat diner nodigden zij allerlei oude schoolvrienden uit waaronder ook de vriend die predikant geworden was.

Hij kwam en samen met de anderen hadden ze een heel mooie avond.
Na het eten vroeg één van de gasten aan de toneelspeler om een gedicht voor te dragen.
Nou, dat wil ik graag doen, zei de toneelspeler maar alleen als mijn oude schoolvriend, die nu predikant geworden is, het zelfde gedicht voordraagt.

De toneelspeler stond op en droeg helemaal uit zijn hoofd een psalm voor:
De Heer is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.
Toen hij klaar was stonden de gasten op en applaudisseerden voor hem.

Toen was de predikant aan de beurt. Hij stond op, haalde een oude bijbel uit zijn tas die hij bij zich had en las dezelfde psalm voor. Hij zei hem niet uit zijn hoofd op maar las het uit zijn bijbel, zoals hij dat al zo vaak had gedaan als hij bijvoorbeeld zieke mensen bezocht.

Toen hij klaar was stond er niemand op.... en er klonk ook geen applaus....integendeel.... een korte tijd was het helemaal stil.

Toen stond de toneelspeler op en hij vroeg aan de gasten: Weten jullie wat het onderscheid is tussen mijn vriend en mij?

Iedereen keek hem vragend aan, en de toneelspeler zei :
Ik ken de psalm, maar hij kent de Herder van psalm 23.

Broeders en zusters, kennen wij die Herder ook? Die Heer die ons vandaag nodigt aan zijn tafel. Hij die onze beker doet overvloeien. Hij die ons hoofd zalft met olie. Die herder, die de goede Herder is.

Die goede Herder die zijn leven inzet voor zijn schapen. Brood, dit is mijn lichaam. De wijn, dit is mijn bloed. Hij nodigt ons aan tafel. En aan die tafel ontbreekt het ons aan niets.

We hoeven aan onze verlossing niets toe te voegen. Het is pure genade. Gratis. Hij voert ons aan groene weiden en aan rustige wateren. Nieuwe kracht mogen we vanmiddag ontvangen in brood en wijn.

Kent u deze Gastheer? De Vader van onze Heer Jezus Christus. Hij is de Herder die ons wil leiden in ons leven. En ja, dat gaat dan wel eens, en voor velen ook nog wel eens vaker, door een dal van duisternis. Maar ook daar is de Herder bij ons.

De Heer gaat met ons mee in tijden van geluk, maar ook in tijden van verdriet. Hij wijst de weg ook uit de moeite. En we mogen weten dat er eens voorgoed een eind komt aan het dal van duisternis.

Want eens mogen we komen in het huis van de Heer waar we tot in lengte van dagen mogen verblijven. De Herder nodigt ons vanmiddag. Laten wij ons door Hem leiden?

Ja, dan zullen geluk en genade u volgen alle dagen van uw leven. De Heer is onze Herder. Het ontbreekt ons aan niets.

Amen.